

Съдържание

1. Две важни дати в Българската история. Слово на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. Иван Илчев на Тържествена юбилейна сесия, посветена на 150-годишнината от Великденската акция и 140-годишнината от учредяването на Българската екзархия	2
2. „Науката в България в началото на 21 век. Анализи“. Разработка на УС на БАН — Предговор на Председателя на БАН акад. Никола Съботинов	4
3. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2010) — Стефка Хрусанова	5
4. Книги от Академичното издателство „Проф. Марин Дринов“, постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева	9
5. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева	10
6. Труд, посветен на функционалната трансформация на библиотеките (Представяне на книга) — проф. д.ик.н. Стоян Денчев	16
7. Изложба „Българска археология 2009 година“ — Тодор Стойчев, Връзки с обществеността на НАИМ	17
8. Предстоящи изложби в Централната сграда на Българската академия на науките — Лидия Чолпанова	19

Редакционна колегия: ст.н.с. д-р Цветана Стайкова /отг. ред./, Евгения Станчева, Мария Ефремова

Фотоматериали: Мария Ефремова и Марио Стайков

Предпечатна подготовка: Мария Ефремова

Графичен дизайнер: Марио Стайков

Адрес за кореспонденция

гр. София 1040

ул. „15-ти ноември“ №1

тел: 979 53 79, 979 52 54

<http://www.cl.bas.bg>

E-mail: webmaster@cl.bas.bg, staykova.tz@cl.bas.bg

ДВЕ ВАЖНИ ДАТИ В БЪЛГАРСКАТА ИСТОРИЯ.

Слово на Ректора на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ проф. Иван Илчев на Тържествена юбилейна сесия, посветена на 150-годишнината от Великденската акция и 140-годишнината от учредяването на Българската екзархия

В своя забележителен труд „Българският Великден или страстите български“ (6. изд., Акад. изд. „Проф. М. Дринов“, 1995 г.) чл.-кор Тончо Жечев пише:

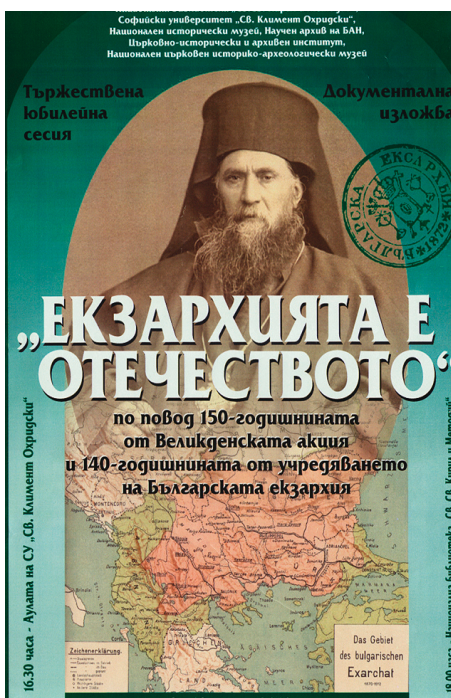
„Навръх Великден, 3 април 1860 г., цариградските българи проведоха акция, която стана една от връхните точки във възрожденската борба...“ [Българската църква в Истамбул в продължение на няколко минути се огласява от от мощния вик на черкуващите се: „Не шем гръцкия патриарх!“ – бел.ред.]. И по-нататък Т. Жечев отбелязва: „Защото има ден, месец или година в дългия исторически живот на народа, които приличат на връх..., откъдето се виждат дълбочините на миналото му, далнините на бъдещето му, неговият иначе трудно обозрим хоризонт. След акцията на Великден българският въпрос се оказва във водовъртежа на световната политика, съществена и неделима част от проклетия „източен въпрос“. Пред българските цариградски дейци изведнъж се откриват всички хоризонти на новородената страна, те свързват всичките си амбиции и надежди с тях, те трябва да изберат един от възможните пътища към бъдещето“ (с. 73).

„В събота, 28 февруари 1870 г., великият везир на Турската империя Аали паша повиква членовете на смесената българо-гръцка комисия във Високата порта и най-последно им връчва десетилетия очаквания султански ферман, с който се признава правото на българите да имат църква, независима от царската патриаршия. [Ферманът, с който се провъзгласява самостоятелността на Българската православна църква, е издаден от султан Абдул Азиз – бел. ред.].

На следващия ден, неделя, към българската черква във Фенер се стичат радостно възбудени цариградските българи, последвани от своите свещеноначалници. След тържественото богослужение, сторило се този път на всички твърде дълго, пред богомолците се изправи внушителният Иларион Макариополски и с глас, достоен да напълни катедралата на Свети Петър в Рим, се обръща към сгушените в черквицата с трогателно слово за старанията и страданията на всички, причастни към събитието. Като припомня великия ден 3 април 1860 г., когато от същия амвон беше изхвърлено от богослужението името на цариградския патриарх, десетилетните мъки, заточения,

затваряния на дейците по българските работи, Иларион гръмогласно възвестява: „Тогава бяха надежди, а днес е осъществяването на надеждите“. По лицата на събралите се можело да се прочете простосърдечно умиление, мнозина плачели от радост“ (с. 271).

По повод 150-годишнината от Великденската акция и 140-годишнината от учредяването на Българската екзархия в Цариград на 8 април 2010 г. в аулата на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ бе проведена Тържествена юбилейна сесия, а в Националната библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“ – документална изложба, организирани от Държавна агенция „Архиви“, Национална библиотека „Св. Св. Кирил и Методий“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Национален исторически музей, Научен архив на БАН и др. Тържествената сесия бе открита от Ректора на Софийския университет проф. Иван Илчев. По-долу поместваме неговото слово (със съкращения).

Уважаеми колеги,

Като че сме навикнали друг да определя съдбата ни. Друг да чертае бъдещето ни. Чужда сянка да чернее над съдбоносни решения, които тегнат поколения напред. Не са толкова много случаите в историята ни, когато сме поемали съдбата си в свои ръце. Когато сме се възправяли срещу внушения и натяквания да сме послушни, да сме в крак, да влачим крака в коловоза на обръгнали надежди, да се надаме на милостта на другите, на по-големите, на по-значимите, на по-влиятелните.

Та затуй днес отбелязваме един от тези случаи. Скромно, защото днешният ни ден се вира с възжарен поглед не в проявите на достойнство, а в мимолетни крамоли. Не казионно, защото, както виждаме, държавници тук почти няма. Макар тях едва ли щеше да ги има без акта от 3 април. Но да си тук, когато това не обещава пъчене под светлината на прожекторите, а свеждане на глави в знак на уважение, е да искаме твърде много от тях. В ограничен кръг сме, защото историческата памет не е качество за тези, които искат да живеят на бързи обороти, не спроти възможностите си.

Редки са делата като това от 3 април, защото за тях личности трябва. Не светци, не винаги герои, но хора, които съмнявайки се, привидно отстъпват крачка назад, хора с човешки колебания, с човешки страсти, амбиции, та и зложелателства, за да направят това, което времето им налага.

Делото на 3 април е дело, което бих нарекъл европейско. Не защото е внушено от Европа, не защото слухти какво ще кажат европейците, с тревога следи всяко смръщване на веждите и радостно припляска с ръце при всеки намек за европейска одобрителна усмивка. А защото гледа на Европа като ориентир, на Европа като цел, не като съдник и върховен повелител. Като че предците ни са били с по-високо самочувствие от нашето сега. Пазели са интересите си. Упорито и без изглед за успех. Лесно е да си решителен за момент – да прогласиш разрива под възторга на множеството. Трудното е да си твърд десетилетие наред. Защото десетилетие дели Великденската акция от официалното признаване на Екзархията. Десетилетие в нашепвания да сме послушни, да се поклоним на тогоз или оногоз, на мъчителни, отчайващи в безплодието си преговори. Но с една цел – да се овардят българските интереси.

Да не се самозаблуждаваме. Да не вярваме на трогателните и нравоучителни поучения, че това е дело на единството на нашия народ. Вярно е, че тържественото Богослужение на Великден 1860 г. е връзката между вяра, духовност и стопанство, единение между интелигенция, занаятчии и зараждащите се български политици. Но различия е имало, че и несъгласия и вражди, къде принципни, къде лични. Не това е важното, времето заглажда ръбовете на спомена и остава величието на момента.

Преди сто и петдесет години е прогласена самостоятелността на българската църква. А преди осемдесет излиза епохалната книга на Петър Ников „Възраждане на българския народ. Църковно-национални борби и постижения“. Рядко съм срещал по-добре премислено заглавие. Защото набляга върху възраждането на народа – не на вярата, защото тя винаги си е била с него. Върху връзката народ-нация – нацията, която е знак на модерността. Върху борбата – не тихото съзерцание и упование на Божията воля. И върху резултата – защото нацията няма изход трябва да се състезава с тръгналите по новия път преди нея.

Какво е знаел обикновеният българин от Самоков, от Дупница, от Велес, от София, от Скопие,

Българската църква "Свети Стефан" в Цариград

от Пирот, от Кюстенджа за тънкостите на църковния спор. Нищо. Не го е интересувало. Искал е само достойнството си и да получи сметка за „харчовите” на църквата. С кротост борба не върви. Стръв трябва, та било и несправедлива. В Неврокоп българи и гърци опитваха всеки да надвика другия, като пее на своя език. В с. Просечен, Драмско, гръцка църква бе превзета след ръкопашен бой с юмури, тояги и ножове. Твърдостта роди Екзархията. И през следващите десетилетия ролята ѝ бе огромна.

Та ние сме тук, вярвам, за да отдадем почит на предците си. Тези, които едва ли са и помисляли, че ще ги честват след век и половина. Защото подсъзнателно са споделяли това, което Иво Андрич казва: „...Нашата съдба на земята е единствено да се борим с покварата, смъртта и изчезването и човек е длъжен да издържи в тая борба и тогава, когато няма никакви изгледи”.

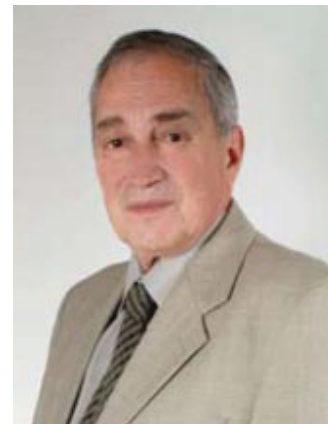
НАУКАТА В БЪЛГАРИЯ В НАЧАЛОТО НА 21 ВЕК. АНАЛИЗИ

Предговор на Председателя на БАН акад. Никола Съботинов

Предложеният аналитичен материал, разработен от учени в БАН, не претендира да обхване всички съвременни проблеми, свързани с развитието на науката в България. До момента обаче в страната не съществува друг пълен анализ на условията, в които се развива българската наука, и на нейното състояние 20 години след големите обществени промени в България.

Това е основната причина, поради която опитите да се създаде национална стратегия за развитие на науката у нас в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект не завършиха с успех. Очевидно е, че такава стратегия за бъдещето не би могла да бъде създадена, ако не се основава на реалностите и на състоянието на проблемите, на които сме свидетели в момента. А национална стратегия за развитие на науката е наложително да бъде изработена, особено като се имат предвид присъединяването на България към Европейския съюз и необходимостта националните научни изследвания да се впишат като част от общеевропейското изследователско пространство.

В началото на XXI век е време всички институции, от които зависи развитието на българската наука, да заговорят на един език и да обединят усилия за движение в една посока.

Това е особено важно, като се има предвид, че по почти всички показатели, от които зависи развитието на научната дейност, България заема последните места сред страните - членки на Европейския съюз. В същото време по качество на научните резултати академичната общност у нас е на добро място в Европа. Следователно, ако заложи на научния си потенциал и го използва ефективно, България има шанс да бъде равностоен партньор в европейското семейство.

Представеният анализ включва основните проблеми, които са свързани с развитието на науката: състоянието на научното законодателство; основните институции, извършващи научна дейност; финансирането на изследователската дейност; реалната картина на българската икономика по отношение на нейния иновационен капацитет; човешките и материалните ресурси в науката; подготовката на нови генерации учени. Особено ценно е, че в този материал за пръв път у нас са събрани и анализирани данни за резултатите, които постига националната наука — включително през погледа на международните системи за оценяване, за нейното място в европейското и световното изследователско пространство, както и за връзките ѝ с обществото като цяло.

В резултат на анализа във всеки раздел са обособени основни изводи, които дават добра възможност да се очертаят мерките, необходими за подобряване на ефективността на изследователската дейност и за адекватното ѝ насочване в служба на обществото.

Надявам се, че направеният от Българската академия на науките анализ ще има съществен принос за решаване на проблемите на българската наука.

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2010)

Стефка Хрусанова, E-mail: hrusanova.st@cl.bas.bg

03 май

130 г. от рождението на КИРИЛ АТАНАСОВ ПОПОВ (03.05.1880-01.05.1966), математик.

Академик (1947).

04 май

65 г. от смъртта на КАРЛ МАЙЕР (15.12.1890-04.05.1945), немски езиковед-славист.

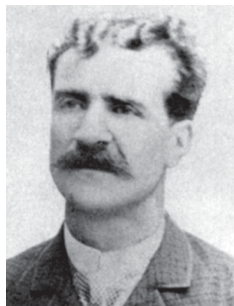
Чуждестранен член (1941).

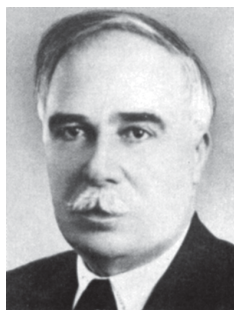
05 май

170 г. от рождението на ЙОСИФ I, екзарх БЪЛГАРСКИ (ЛАЗАР ЙОВЧЕВ), (05.05.1840-20.06.1915), църковен и просветен деец, общественик.

Почетен член (1902). Дарител на БАН.

07 май
90 г. от смъртта на КРЪСТЮ ИВАНОВ МИРСКИ (14.11.1852-07.05.1920), общественик, книжовник.
Редовен член (1884).

07 май
45 г. от смъртта на ЙОРДАН ЗАХАРИЕВ ХАРИЗАНОВ (03.03.1877-07.05.1965), географ и етнограф.
Дописен член (1937).

08 май
105 г. от рождението на КАРОЛ БОРСУК (08.05.1905-24.01.1982), полски математик.
Чуждестранен член (1952).

08 май
150 г. от рождението на ЛЕОН ЛАМУШ (08.05.1860-1945), френски историк.
Чуждестранен член (1922).

08 май
15 г. от смъртта на АЛЕКСЕЙ ДИМИТРОВ ШЕЛУДКО (18.05.1920-08.05.1995), физикохимик.
Академик (1984).

10 май
110 г. от смъртта на СТЕФАН ГЕОРГИЕВ БОЖИЛОВ (01.08.1859-10.05.1900), ботаник.
Действителен член (1898).

12 май

135 г. от рождението на **ФЬОДОР ВАСИЛИЕВИЧ ТАРАНОВСКИ** (12.05.1875-23.01.1936), руски юрист.

Чуждестранен член (1929).

14 май

150 г. от рождението на **ЯН ЛОС** (14.05.1860-10.11.1928), полски езиковед-славист.

Чуждестранен член (1926).

15 май

10 г. от смъртта на **ДИМИТЪР МАРКОВ ШОПОВ** (14.10.1922-15.05.2000), химик-органик, обществено-политически деец.

Академик (1984). Заместник-председател на БАН (1982-1988).

18 май

35 г. от смъртта на **ИЛИЯ НИКОЛОВ ПЕТРОВ** (09.07.1903-18.05.1975), художник.

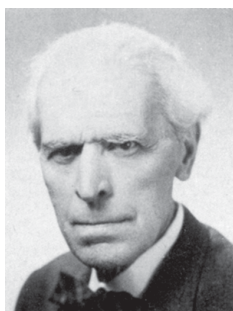
Академик (1971).

18 май

90 г. от рождението на **АЛЕКСЕЙ ДИМИТРОВ ШЕЛУДКО** (18.05.1920-08.05.1995), физикохимик.

Академик (1984).

19 май

120 г. от рождението на **ПЕТКО СТОЯНОВ СТАЙНОВ** (19.05.1890-24.07.1972), юрист, държавен и обществен деец, дипломат и публицист.

Редовен член (1942).

20 май

75 г. от рождението на **ДОЧИ РУСЕВА ЕКСЕРОВА** (20.05.1935), физикохимик.

Академик (2004).

20 май

40 г. от смъртта на **АЛЕКСАНДЪР МИХАЙЛОВИЧ САМАРИН** (14.08.1902-20.05.1970), руски инженер-металург.

Чуждестранен член (1969).

20 май

80 г. от рождението на **МИЛЕНА ГЕОРГИЕВА ЦАНЕВА** (20.05.1930), литературен критик и историк.

Член-кореспондент (1997).

23 май

135 г. от рождението на **ПЕТЪР ГЕОРГИЕВ ДЪРВИНГОВ** (23.05.1875-08.03.1953), историк и военен деец.

Дописен член (1932).

26 май

125 г. от рождението на **НИКОЛАЙ ЛИЛИЕВ (НИКОЛАЙ МИХАЙЛОВ ПОПИВАНОВ)**, (26.05.1885-06.10.1960), поет, литературен критик и историк, преводач.

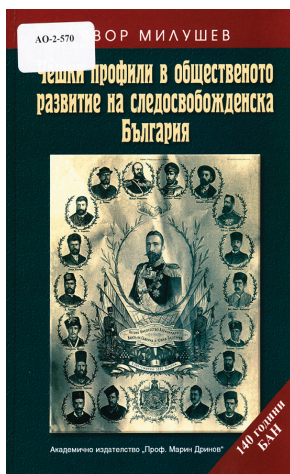
Редовен член (1945).

29 май

105 г. от рождението на **КУРТ ШВАБЕ** (29.05.1905-1984), немски електроинженер и физикохимик.

Чуждестранен член (1974).

**КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО “ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ”,
ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН
Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg**

МИЛУШЕВ, Явор Тодоров. Чешки профили в общественото развитие на следосвобожденска България / Явор Милушев. — 2. доп. изд. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 331 с. : 20 л. сн. материал ; Резюме на англ. ез. с. 316-322 ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 323-331

ISBN 9789543223596

System number [000126797]

В книгата се разглежда приносът на пристигналите чешки юристи Рудолф Турн-Таксис и Антон Бернкопф в развитието на съдебната система в следосвобожденска България .

ПЪРВАНОВ, Кирил. Озарени от красота / Кирил Първанов. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2010. — 200 с. : цв. ил. ; Резюме на англ. ез. с. 196-197

ISBN 9789543223695

System number [000126563]

В книгата е представено творчеството на Йордан Христов и Лазар Главинов — майстори в българското мебелно изкуство в началото на XX в. , както и творчеството на Христо Добрев в областта на мебелите уникати и църковните мебели. Посочен е приносът на майсторите от Трънска Клисурса в изграждането на архитектурния облик на София от първата половина на XX.

ХРИСТОСКОВ, Людмил Владимиров. Земетресенията — опасност и противодействие / Людмил Владимиров Христосков, Димчо Енчев Солаков. — София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2009. — 178 с. : фиг. ; табл. ; Резюме на англ. ез. с. 174-177 ; Библиогр. с. 170-173

ISBN 9789543223466

System number [000126579]

В книгата се прави опит да се изложат максимално достъпно, но с необходимата научна достоверност най-важните и необходими сведения за земетресенията, за степента на земетръсната опасност в България, за възможностите на науката да съдейства на човека активно да се противопоставя на земетръсното бедствие, да прогнозира земетресенията и възможните последствия от тях.

**НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА
БАН**

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

ИВАНКА Акрабова—Жандова. In memoriam : [Сб.] / Ред. кол. Маргарита Ваклинова и др. ; Прев. от Мария Манолова-Войкова. — София : БАН. Археологически институт с музей ; А&А, 2009. — 345 с. : ил. ; Библиогр. след всяка тема

ISBN 9789549239584

System number [000125495]

АРСОВ, Александър. Покорители на тайгата : Българските дърводобивници в Република Коми / Александър Арсов. — София : Образование и наука ЕАД, 2008. — 213, [2] с. : ил.

ISBN 9789549074864

System number [000122810]

БАКАЛОВ, Слав. Донор : Животът и смъртта на един предник / Слав Бакалов. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 131 с.

ISBN 9789540903620

System number [000122797]

БИОЛЧЕВ, Боян Асенов. Летен сняг : Разкази / Боян Асенов Биолчев. — Пловдив : Жанет—45, 2009. — 80 с.

ISBN 9789544915278

System number [000122586]

БИТРАКОВ, Светослав. Цилиндърът на магьосника / Светослав /Слав/ Битраков. — София : Коматекс, 2006. — 256 с. : CD-ROM — 4 3/4 in.

ISBN 9549189910

System number [000122760]

БЛИЗНАШКИ, Георги. Формата на държавата : Съвременни конституционни измерения / Георги Близнашки. — Прераб. и доп. изд. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 232 с. : Бележки под линия ; Библиогр. с. 215-232

ISBN 9789540728148

System number [000114385]

БОЛГАР, Христофор. На лов за чудеса. Антични и нови / Христофор Болгар. — София : Работилница за книжнина Васил Станилов, 2009. — 224 с. : ил.

ISBN 9789548248792

System number [000122742]

БЪЛГАРИТЕ в Крим : [Сборник] / Състав. Иваницка Георгиева, Красимир Стоилов. — София : ИФ-94, 2009. — 346 с. : ил. ; Бележки под линия

ISBN 9789549445084

System number [000122528]

БЪНЗАРОВА, Светлана. Апостоловата гора / Светлана Бънзарова. — София : Образование и наука ЕАД, 2008. — 72 с. : ил.

System number [000122794]

БЪРЗАКОВ, Иван. Яростно в скръбта : Поезия / Иван Бързаков ; Худож. Калин Николов. — София : Васил Станилов, 2009. — 215 с. : ил.

ISBN 9789548248785

System number [000122795]

- ВЕЛИКОВА, Даниела. Гневът на лесбийките : [Креалистичен роман] / Даниела Великова. — [Б. м.] : Феникс дизайн, [б. г.]. — 206 с.
ISBN 9789548890380
System number [000122543]
- ВЕЛЧЕВ, Петър. Руски поети / Встъп. студия, подбор, прев. и коментар Петър Велчев. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 328 с. : Коментар и бележки с. [263]-[320]
ISBN 9789540903217
System number [000122726]
- ВЛАДИМИРОВ, Георги. Другата България на Волга : Изгубената цивилизация / Георги Владимиров. — София : Световна библиотека, 2009. — 80 с. : цв. ил.
ISBN 9789545740046
System number [000122715]
- ГЮЗЕЛЕВА, Петранка Костадинова. Стихия : Поезия / Петранка Гюзелева. — Добрич : Матадор 74, 2009. — 63, [1] с.
ISBN 9789543711659
System number [000122505]
- ДЕЛЪЕ, Патрисиа. Как да ни харесат за 3 минути : →тет-а-тет, →в работата, →в групата / Патрисиа Делъе ; Прев. от фр. ез. Емилия Цонева. — София : Софи—Р, 2008. — 216 с.
ISBN 9789546381576
System number [000122567]
- ДЕНЕВ, Иван. Възрожденски проповеди в Архива на Рилския манастир / Иван Денев Георгиев, Андриан Владимиров Александров. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 404 с. : ил. ; Бележки под линия
ISBN 9789540725956
System number [000114539]
- ДЖУГЕ Лян. Шън шу: гадаене с монети : [Древен китайски оракул на свещените числа] / Джуге Лян ; Прев. от рус. ез. Мирослава Новкова. — София : Шамбала, 2006. — 422 с.
ISBN 9543190410
ISBN 9789543190416
System number [000122678]
- Иван ДИНКОВ в българската литература и култура : Изследвания, статии, есета / Състав. Пламен Дойнов. — София : Кралица Маб. — 182 с. : Бележки под линия
ISBN 9789545330933
System number [000122564]
- ДРЕНИКОВ, Иван Георгиев. България в пламъци 1943-1949 / Иван Георгиев Дреников. — София : Изток-Запад, 2009. — 100 с. : ил.
ISBN 9789543215621
System number [000122592]
- ЕВТУШЕНКО, Евгений Александрович. Вълчи паспорт : Мемоарна проза / Евгений Евтушенко ; Прев. от рус. ез. Нели Христова. — Пловдив : Жанет—45, 2009. — 744 с.
ISBN 9789544915421
System number [000122663]
- ЕДИН от методите на алтернативната медицина : Лечение чрез говеене / Прев. Али Ибрахим Ходжа, Ахмед Хасан Ахмед, Муса Исмаил Дурлу ; Ред. Ведат С. Ахмед. — [София] : Главно мюфтийство на мюсюлманите в Република България, 2009. — 128 с.
System number [000122830]

- ЗАВИНАГИ с нас : Поетична антология : 170 години от рождението на Васил Левски / Ред. съвет: Боян Ангелов и др. — София : Фондация Читалище — 1870, 2007. — 199, [7] с. : ил.
ISBN 9789549169164
System number [000093079]
- ИВАНОВ, Борислав. Притчи и мисли / Борислав Иванов. — Варна : Бакара ООД, 2009. — 23 с.
System number [000122521]
- ИВАНОВ, Любчо. Прокълнати : Поезия / Любчо Иванов. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 78 с.
ISBN 9789540903798
System number [000122734]
- ИВАНОВА, Цветелина Каменова. Кристалите на любовта : Поезия / Цветелина Каменова Иванова. — София : Булгарресурс 7, 2009. — 24 с.
ISBN 9789548885034
System number [000122799]
- ИНДЖОВ, Никола. Българокръвни, българогласни, българоглави! : Тракийски идеи, съдби и събития / Никола Инджов. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2007. — 286 с. : Бележки под лния
ISBN 9789540726038
System number [000114408]
- КАЛАЙКОВ, Йордан. Есеистика : Избрано / Йордан Калайков. — София : Пламък, 2009. — 118 с.
ISBN 9789548046978
System number [000122754]
- КАНЕХАРА Хитоми. Обици и змии : Роман / Хитоми Канехара ; Прев. от японски Мая Милева. — Пловдив : Жанет—45, 2009. — 112 с.
ISBN 9789544915148
System number [000122537]
- КЛЕВЪРЛИ, Барбара. Усмехнатият ангел / Барбара Клевърли ; Прев. Мария Михайлова. — [София] : Прозорец, 2007. — 293, [1] с.
ISBN 9789547335349
System number [000122532]
- КОЛЕКЦИЯ България —загадки от вековете. — София : Световна библиотека, 2009.
System number [000122698]
- КОРНЕЗОВ, Любен. Гражданско съдопроизводство : Т. 1. Исков процес / Любен Корнезов. — София : Софи—Р, 2009. — 1064 с. : Бележки под линия ; Библиогр. с. [1038]-1055
System number [000122636]
- КУПЪР-ОУКЛИ, Изабел. Граф Сен Жермен — Животът и мъдростта на възнесения учител / Изабел Купър-Оукли ; Прев. от англ. Снежана Милева. — София : Шамбала, 2008. — 334 с. : ил. ; Библиогр. с. 189-196
ISBN 9789543190966
System number [000122842]
- ЛУКОВ, Владимир. Зраци : Стихове / Владимир Луков. — София : Пропелер, 2009. — 64 с.
ISBN 9789543920402
System number [000122758]
- МАДЕН, Дийдра. Автентичност / Дийдра Маден ; Прев. от англ. ез. Мирела Христова. — София : Агат-Ах, 2009. — 376 с.
ISBN 9789549877229
System number [000122666]

МАНЕВА, Людмила. Варна на младите / Състав. Людмила Манева, Дарина Иванова, Пламен Колесниченко. — Варна : Дедракс ООД, [2009]. — 44 с. : цв. ил.
ISBN 9789548576130
System number [000122686]

МАНОЛОВ, Атанас. Дърводобивът в България през XX век / Атанас Манолов Христов, Васил Димитров Василев, Константин Аспарухов Константинов. — София : Образование и наука ЕАД, 2009. — 260, [3] с. : ил. ; Библиогр. с. 259-260
ISBN 9789549074871
System number [000122812]

МАРКОВ, Марко Недев. Физични величини. Мерни единици и системи SL / Марко Недев Марков. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2008. — 414 с. : табл. ; Библиогр. с. 413-414
ISBN 9789540725758
System number [000114389]

МЕНГЕСТУ, Динау. Прекрасните творения небесни : Роман / Динау Менгесту ; Прев. от англ. ез. Василена Мирчева. — Пловдив : Жанет—45, 2009. — 208 с.
ISBN 9789544915308
System number [000122672]

НИКИФОРОВ, Борян. Така помним Маестрото — Д-р Хернани Цибрански / Борян Никифоров. — София : СД Ракурс, 2009. — 100 с. : сн. материал
ISBN 9789549071699
System number [000122614]

НИКОЛАЙ епископ Свети. Езерни молитви / Св. Николай Велимирович ; Състав. и прев. от сръбски ез. Андрей Романов. — София : Фондация Покров Богородичен, 2009. — 320 с.
ISBN 9789549700794
System number [000122558]

НИКОЛОВА, Мария. Любовна река : Стихотворения / Мария Николова - Ния ; Худож. Евгений Босяцки. — София : Пламък, 2009. — 108, [3] с. : ил.
ISBN 9789548046954
System number [000122509]

НОБЕЛ, Стийв. Благополучието като игра : Богатството на сърцето, ума и духа / Стийв Нобел ; Прев. от англ. ез. Цветелива Борисова. — София : Брос М ООД, 2009. — 243 с. : Библиогр. с. [237]-241
ISBN 9789549232615
System number [000122596]

ПОЕЗИЯТА — моят живот : [Сборник] / Владимир Качаклиев и др. — [София] : Томел Ко ООД, [2009]. — 88 с. + 16 л. цв. ил.
ISBN 9789549039399
System number [000122827]

ПОПНЕДЕЛЕВ, Тодор Александров. Списание “Исторически преглед” (1945-1948) : Към марксисткото преустройство на историческата наука в България / Тодор Александров Попнеделев. — София : ИФ—94, 2006. — 282 с. : Резюме на англ. ез. с. 280-281 ; Бележки под линия :
ISBN 9549445054
ISBN 9789549445053
System number [000122574]

СОКОЛОВ, Светлозар Тасков. Хипотези, анализи, фантастика / Светлозар Тасков Соколов. — София : [Б. изд.], 2009. — 32 с. : ил.
System number [000122594]

- СТАМЕНОВ, Веселин. Раждането на тигровата акула / Веселин Стаменов. — [Б. м.] : Феникс дизайн, 2008. — 217, [2] с.
ISBN 9789548890496
System number [000122545]
- СТАНИШЕВ, Сергей Дмитриевич. Защото сме социалисти / Сергей Д. Станишев ; Ред. Мая Буковска. — София : Дума, 2008. — 80 с.
ISBN 9789549232813
System number [000122680]
- СТЕНИН, Георги Лазаров. Ловното стопанство на България / Георги Стенин. — 2. изд. — София : Образование и наука ЕАД, 2008. — 289, [6] с. : ил.
System number [000122809]
- СТРОИТЕЛИТЕ на съвременна България : Т. 3. — София : Унив. изд. Св. Климент Охридски, 2009. — 790 с. : Бележки с. 719-763 ; Им. показалец с. 767-789
ISBN 9789549384123
System number [000122725]
- 129 [СТО двадесет и девет] години българска статистика : [Информационен указател] / Национален статистически институт. — София : Национален статистически институт, 2009. — 32 с. : ил.
System number [000122821]
- СУГАРЕВ, Едвин. Поезията на Александър Вутимски: паралелни прочити / Едвин Сугарев. — София : Алтера, 2009. — 575 с.
ISBN 9789549757224
System number [000122495]
- СЪБЧЕВ, Константин. Чудесата на вратата / Константин Събчев. — [София] : Стандарт, 2009. — 64 с. : цв. ил.
System number [000123373]
- ТЕЛЕСКО, Патриша. Магическите градини на богинята : Как да създадем магически градини на духа / Патриша Телеско ; Прев. от англ. ез. Ангелина Василева. — София : Шамбала, 2006. — 280 с. : ил. ; Библиогр. с. 279-280
ISBN 9543190402
ISBN 9789543190409
System number [000122668]
- ТОПЧИЕВ, Свилен. Сказание за бесите, Орфей и Дионисиевото светилище / Свилен Топчиев. — Велинград : Бостон—ГЦ-91, 2009. — 96 с. : ил. ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 92-94
System number [000122588]
- УЗУНОВ, Васил Кръстев. Златарица : Предания, легенди и традиции ; Вълчан войвода и поп Мартин ; Росенът / Васил Кръстев Узунов. — София : Енерджи принт, 2008. — 48 с. : ил.
ISBN 9789549201338
System number [000106771]
- УРОЦИТЕ в изкуството. Васка Емануилова и Иван Лазаров = The art lessons. Vaska Emanouilova and Ivan Lazarov / Екип: Аделина Филева и др. — София : Софийска градска художествена галерия, 2009. — 48 с. : ил.
ISBN 9789549244212
System number [000122805]
- ХАДЖ, Рауи. Играта на Де Ниро : Роман / Рауи Хадж ; Прев. от англ. ез. Милен Русков. — София : Жанет—45, 2009. — 240 с.
ISBN 9789544915469
System number [000122590]

ХРИСТОВ, Тодор. Литературността / Тодор Христов. — София : Алтера, 2009. — 382 с. : Индекс с. 377-382 ; Резюме на англ. ез. с. 373-375 ; Бележки под линия ; Библиогр. с. 355-372
ISBN 9789549757194
System number [000122675]

ЦВЕТАЕВА, Марина Ивановна. Дъщеря на небето : Поезия / Марина Ивановна Цветаева ; Подбор и състав. Валентина Радинска. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 208 с.
ISBN 9789540903033
System number [000122728]

ЦВЕТАЕВА, Марина Ивановна. Страх от оскърбление / Марина Цветаева ; Състав. и прев. от рус. Мария Хаджиева. — [София] : Стигмати, 2009. — 179 с.
ISBN 9789543360727
System number [000122772]

ЧЕТЕ, Мустафа Ефраим. Обичта е живот : Любовни изповеди / Мустафа Чете ; Ил. Цветомира Димитрова. — Разград : Полиграф, 2009. — 46, [1] с. : ил.
ISBN 9789547731424
System number [000122527]

ЧИМОВ, Боян. Пясъчен часовник : Лирика и епос / Боян Чимов. — София : Захарий Стоянов, 2009. — 77 с.
ISBN 9789540904115
System number [000122730]

ЧЪРЧУЪРД, Джеймс. Изгубеният континент Му : Родината на човека / Джеймс Чърчуърд. — София : Шамбала, 2007. — 398 с. : ил. ; Бележки под линия
ISBN 9789543190713
System number [000107480]

ШОПОВ, Тодор. Двадесет разказа и един разговор = Twenty short stories and one conversation / Тодор Шопов ; Translated by Alex Shorov. — София : Български бестселър — Нац. музей на бълг. книга и полиграфия, 2009. — 96 с.
ISBN 9789544631130
System number [000122751]

ЮНИШЕВ, Юрий Иванов. Мичмана и провидението : Роман / Юрий Юнишев. — 2. прераб. и доп. изд. — София : [Кюстендил] ; ЮНИОР, 2009. — 495 с.
ISBN 9789549046755
System number [000122802]

ЯНЕВ, Владимир Атанасов. Въвеждане на безпределното : Погледи към българския авангардизъм; Погледи към изтекло и текущо / Владимир Атанасов Янев. — София : Гео Милев, 2009. — 326 с. : Бележки под линия
ISBN 9789543330140
System number [000122736]

KIJASHKINA, Petja. Nesebar. Die tausendjährige Stadt / Petja Kijashkina. — Varna : Verlag Slavena, 2008. — 48 p. : ill.
ISBN 9789545797613
System number [000122813]

MARINOVA, S. G. Fried eggs, bandages, and high school. Drama / S. G. Marinova. — Sofia : ePay. bg Rocks, 2006. — 296 p.
ISBN 9789549189926
System number [000122631]

ТРУД, ПОСВЕТЕН НА ФУНКЦИОНАЛНАТА ТРАНСФОРМАЦИЯ НА БИБЛИОТЕКИТЕ

Върбанова-Денчева, Кристина. Дигитална конверсия и функционална трансформация на библиотеките. — София : За буквите - О писменехъ, 2009. — 386 с.
ISBN 9789548887670

Из Предговора на проф. д.ик.н. Стоян Денчев

Съвременният информационен поток трудно може да бъде характеризирен или класифициран в цялост от гледна точка както на традиционните, така и на новите методологии и инструментариум. Поради тези и други причини съвременните изследователи подхождат към проблема съобразно своето изследователско поле и съответно своята компетентност в тясно специализирана научна област и, разбира се, го подчиняват на целите и задачите на даденото изследване. Изхождайки от тези позиции, представената монография на Кристина Върбанова-Денчева представлява синтез на нейните идеи, подкрепени с изследванията ѝ в областта на функционалната трансформация на библиотеките в новата информационна среда, евристичния материал, натрупан от научно-приложните ѝ разработки и проекти, и не на последно място — преподавателския ѝ опит в създадените от нея учебни дисциплини в бакалавърски и магистърски програми по библиотечни компютърни технологии, дигитална конверсия, организация и управление на информация и знания, интелигентни платформи и многоагентни системи.

Конкретните теоретични приноси на авторката са съсредоточени в синтеза на нови функционални модели с използването на качествено нов подход и инструментариум за изследване на библиотеката, включително идентифициране на коеволюционните модели и характеристики на функционалните трансформации; създаването на ново поколение информационно обслужване от библиотеките, изведено като необходимо условие за осигуряване на икономиката на знанието; определянето на новите роли на библиотеката като социо-техническа система, призвана да осъществи своята мисия, превръщайки информацията в обществено благо.

В монографията тези теоретични приноси са видими в изложението в пет глави, което логически последователно ни представя панорамната картина на информационно-осигуряващите функции на библиотеката и техните превъплъщения. Акцентите върху конверсията и конвергенцията на функционалността на библиотеката са подкрепени с актуална информация за въздействието на „външната среда“ за нейното функциониране — общественоекономическите условия и определящите ги стратегии в рамковите програми на Европейския съюз и други основополагащи фактори.

С богатото си научно, методологично и приложно съдържание тази монография е безспорен принос в теорията и практиката на дигиталната конверсия и интересно четиво както за изследователи, преподаватели в университети, така и за докторанти и студенти в областта на теорията на научната информация, организацията и управлението извън сферата на материалното производство, книгознанието, библиотекознанието и библиографията, информационните технологии, информационното брокерство, опазването на културно-историческото наследство.

ИЗЛОЖБА “БЪЛГАРСКА АРХЕОЛОГИЯ 2009 ГОДИНА”

Тодор Стойчев – Връзки с обществеността на НАИМ

E-mail: todor_stoytchev@abv.bg

Националният археологически институт с музей при БАН е център за научните изследвания и координатор на археологическите проучвания в България. За пореден път със съдействието на 29 други музеи от страната се предоставя възможността да се видят от широката общественост най-представителните обекти и находки от всички епохи, открити през 2009 г. От общо 383 проучвани находища на територията на страната, за изложбата са под-

Антропоморфен капак от съд, ранен енеолит, селищна могила Бургас. Снимка: Тодор Стойчев.

Антропоморфна фигурка от Върхари, Момчилградско. Снимка: Явор Бояджиев.

Мраморна глава от статуя, Филипопол, III век. Снимка: Тодор Стойчев.

Късноантична подова мозайка от Августа Траяна. Снимка: Мария Камишева.

брани като представителни 46 от тях с повече от 300 експоната; отпечатан е и каталог от 120 страници с 260 цветни илюстрации. Изложбата може да се посети до 1 май 2010 година, неин куратор е д-р Здравко Димитров.

Експонатите онагледяват най-ранните следи от човешка дейност по нашите земи, датиращи от палеолита — **белоградчишките пещери Козарника, Редака II**. Подобаваща експозиционна площ е отделена на останалите епохи от праисторията и протоисторията — селищна могила Бургас, солодобивен център Провадия, новооткрито селище и производствен център Върхари (Кърджалийско) и скален комплекс Глухите камъни (Хасковско). Постижения на тракийската археология се показват чрез находките от царски гетски некропол в историко-археологическия резерват Сборяново.

Енеолитно селище Върхари, Момчилградско. Снимка: Явор Бояджиев.

Истинският разцвет на културата по време на античността е представен чрез впечатляващи експонати от гръцките колонии Одесос, Месембрия, Аполония и Дионисополис. Много интересни са тракийските находки от римската епоха в Китова и Попова могила (Сливенско), Куртова могила (Радневско) и надгробна могила край село Бояново (Елховско). През миналия сезон продължи системното проучване на градски центрове от римските провинции Долна Мизия и Тракия — Филипопол, Марцианополис, Августа Траяна, Монтана, Сексагинта Приста и други.

Едни от най-важните постижения на археологията в България през последните години са в проучването на средновековните обекти от Първото и Второто български царства — Плиска, Преслав, Велико Търново (разкопки на Трапезица) и Перперикон.

В експозицията има находки от обекти по трасето на автомагистрала “Тракия”. Тяхното проучване дава ценна научна информация и същевременно предоставя възможност за бъдещото така необходимо ускорено пътно строителство.

Разкриване на югозападен сектор от крепостта Трапезица, Велико Търново. Снимка: Константин Дочев.

**ПРЕДСТОЯЩИ ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БАН,
УЛ. "15-ТИ НОЕМВРИ" №1
Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg**

1. Година на християнската култура. Св. св. Кирил и Методии – основоположници на християнската култура – 10.05 - 20.05. 2010 г. Организатор: Държавна библиотека за научна литература – гр. Кошице, Словакия.
2. 100 г от рождението на акад. Ангел Балеvски – 21.05 - 31.05.2010 г. Организатор: Българската академия на науките.